

Program zemědělského aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018 „KUS“

1. Název programu

Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018 „KUS“ (dále jen „Program“)

2. Právní rámec Programu

Program bude realizován podle:

- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“);
- Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01) – Úřední věstník Evropské unie C 198/1 ze dne 27.6.2014 (dále jen „Rámec“);
- nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17.června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (dále jen „GBER“);
- nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (dále jen ABER);
- ostatních souvisejících předpisů.

Veřejná podpora bude poskytována v souladu s ABER (zejména čl. 31), resp. GBER (zejména čl. 25 a 30).

3. Poskytovatel

Poskytovatelem podpory bude Česká republika - Ministerstvo zemědělství, se sídlem Těšnov 65/17, 117 05 Praha 1.

4. Identifikační kód Programu

Pro účely evidence v Informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byl Programu přidělen kód „QJ“.

5. Doba vyhlášení a trvání Programu

Doba trvání Programu se předpokládá v letech 2012 až 2018, tj. 7 let.

6. Termín vyhlášení Programu

Program bude vyhlášen a zveřejněn společně s vyhlášením první veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) v roce 2011. Další veřejné soutěže budou vyhlášeny v letech 2012, 2014 a 2015. Poskytování podpory na řešení projektů bude zahájeno v roce 2012. Veřejné soutěže v rámci Programu budou od roku 2012 vyhlašovány jako jedноступňové.

Pro naplnění cílů Programu a dosažení předpokládaných výsledků bude poskytovatel v rámci Programu podporovat především řešení komplexních projektů. Doba trvání jednotlivých projektů bude maximálně 60 měsíců. Projekty řešené v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2018.

7. Výše výdajů ze státního rozpočtu a celkové výdaje na Program

Výše výdajů ze státního rozpočtu na realizaci Programu je rozvržena v souladu s potřebami zemědělství a danou Společnou zemědělskou politikou a Lesnickou strategií EU během celého období do roku 2018 a bude závislá na celkových výdajích státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace (dále jen „VaVaI“) během celého období do roku 2018.

Program bude členěn na tři podprogramy (I, II a III). V celkových výdajích na realizaci Programu je zohledněna skutečnost, že u každého podprogramu je v souladu s ustanoveními nařízení Komise stanovena jiná intenzita podpory.

Předpokládá se, že Program bude vyhlášován postupně, na jednotlivé dílčí cíle, se zohledněním aktuálních požadavků uživatelské sféry, v roce 2011 na jednu část dílčích cílů, v r. 2012 na zbývající dílčí cíle. Očekává se, že ze schválené nové Společné zemědělské politiky (na roky 2014-2020) vyplyne řada nových požadavků a podnětů, které bude nutné výzkumně řešit. Po jejich vyhodnocení v roce 2014 poskytovatelem se bude zvýšený důraz klást na perspektivní cíle jednotlivých podprogramů, což se projeví i na finanční náročnosti Programu od r. 2015.

Předpokládá se, že na Program bude ze státního rozpočtu vynaloženo celkem 2 224,9 mil. Kč. Celkem bude na Program vynaloženo 2 605,3 mil. Kč, tj. intenzita podpory ze státního rozpočtu na celý Program bude maximálně ve výši 85,4 % celkových způsobilých nákladů. Celkové výdaje a výdaje ze státního rozpočtu na jednotlivé podprogramy jsou uvedeny v části 15. Struktura Programu.

Tabulka č. 1: Předpokládaná výše výdajů ze státního rozpočtu a celkové výdaje na Program (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Výdaje ze státního rozpočtu	148 900	204 000	224 000	424 000	464 000	420 000	340 000	2 224 900
Neveřejné zdroje	25 500	34 900	38 300	72 500	79 300	71 800	58 100	380 400
Výdaje celkem	174 400	238 900	262 300	496 500	543 300	491 800	398 100	2 605 300
Maximální intenzita podpory %	85,4	85,4	85,4	85,4	85,4	85,4	85,4	85,4

8. Příjemci podpory

Příjemci podpory na řešení projektu mohou být:

- výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují podmínky definice výzkumné organizace podle Rámce a řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky projektu;
- podniky – právnické i fyzické osoby, které vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných zdrojů.

Posouzení, zda uchazeč či další účastník projektu naplňuje definované znaky výzkumné organizace a typu podniku, bude poskytovatel provádět u každého uchazeče či dalšího

účastníka projektu individuálně při hodnocení návrhu projektu, v průběhu řešení projektu a po jeho ukončení. Kontrola splnění definice výzkumné organizace, typu podniku (malý, střední, velký) a získání případného příplatku dle čl. 25, odst. 6 GBER bude prováděna na základě předloženého čestného prohlášení uchazečů, příp. na základě vyžádaného doložení deklarovaných skutečností.

9. Způsobilost uchazečů o podporu

Podporu na projekt v rámci tohoto Programu mohou získat pouze uchazeči, kteří splňují podmínky způsobilosti dle § 18 Zákona. V případě, kdy se o podporu uchází více uchazečů, povinnost prokázat svou způsobilost se vztahuje na všechny uchazeče. Způsobilost prokazuje uchazeč prostřednictvím dokladů povinně předkládaných k návrhu projektu (čestným prohlášením) pouze jednou v průběhu jedné veřejné soutěže. Po vyhlášení výsledků veřejné soutěže, před uzavřením smlouvy o řešení projektu uchazeč svou způsobilost prokazuje originálem nebo ověřenou kopií dokladu.

Způsobilost splňuje uchazeč, který:

- a) má odborné předpoklady k řešení projektu;
- b) má příslušné oprávnění k činnosti, je-li vyžadováno zvláštním právním předpisem¹;
- c) není v likvidaci, a jehož úpadek nebo hrozící úpadek není řešen v insolvenčním řízení, nebyl vůči němu vydán inkasní příkaz po předcházejícím rozhodnutí Komise prohlášujícím, že podpora je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem (viz čl. 1 odst. 5 písm. a) ABER, resp. čl. 1 odst. 4 písm. a) GBER) a není podnikem v obtížích ve smyslu čl. 2 odst. 14 ABER, resp. čl. 2 odst. 18 GBER;
- d) má vypořádány splatné závazky ve vztahu ke státnímu rozpočtu nebo rozpočtu územního samosprávného celku a další splatné závazky vůči státu, státnímu fondu, zdravotní pojišťovně nebo k České správě sociálního zabezpečení;
- e) nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání uchazeče, je-li uchazeč podnikatelem, nebo pro trestný čin hospodářský nebo trestný čin proti majetku;
- f) nebyl v posledních třech letech disciplinárně potrestán podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon odborné činnosti¹, pokud tato činnost souvisí s předmětem veřejné soutěže;
- g) není v pracovněprávním ani jiném obdobném poměru k právnické osobě pověřené organizací veřejné soutěže podle § 23 odst. 2 Zákona. To neplatí pro organizační jednotky ministerstva, zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem.

Splnění způsobilosti prokazuje uchazeč-příjemce i další účastník projektu při podání návrhu projektu takto:

- podle písm. a) čestným prohlášením o předmětu jeho činnosti nebo podnikání podle výpisu z obchodního rejstříku, živnostenského listu apod.,
- podle písm. b) dokladem o oprávnění k podnikání nebo jiným požadovaným oprávněním,
- podle písm. c) až f) a u fyzických osob také podle písm. g) čestným prohlášením, přičemž způsobilost uvedená v písm. e) a f) se v případě právnických osob prokazuje podpisem u osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu uchazeče nebo jeho člena a s výjimkou osob, u kterých jsou pro výkon funkce statutárního orgánu nebo jeho člena stanoveny zvláštním právním předpisem² obdobné podmínky jako podmínky způsobilosti uvedené v písm. e) a f).

¹ Například živnostenský zákon, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat

² Například § 17 odst. 4 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozd. předpisů.

Případné další požadavky poskytovatele na způsobilost uchazeče budou poskytovatelem předem stanoveny v podmínkách veřejné soutěže.

10. Spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podniky - uživateli výsledků

Posílení spolupráce veřejného výzkumu s uživateli výsledků VaVaI je jedním z hlavních cílů Programu. Program vytváří předpoklady zapojení uživatelů výsledků VaVaI do řešení jednotlivých projektů. U podprogramů I a II je povinně vyžadována účast výzkumné organizace a podniku – uživatele výsledku. Podnik může v projektu vystupovat jako příjemce nebo další účastník projektu. Podprogram III je určen pouze pro výzkumné organizace. Předpokládá se, že do realizace Programu se zapojí alespoň 100 příjemců a dalších účastníků, z toho 30 výzkumných organizací a 70 podniků.

Spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podniky se řídí ustanovením čl. 2.2.2 Rámce. V případě projektu prováděného ve spolupráci se na návrhu projektu podílejí, k jeho provedení přispívají a riziko a výsledek projektu sdílejí nejméně dva partneři.

Prostřednictvím výzkumné organizace není podniku poskytnuta žádná nepřímá státní podpora díky příznivým podmínkám spolupráce, pokud je splněna jedna z těchto podmínek:

- a) zúčastněné podniky hradí plně náklady projektu;
- b) výsledky, které nemají za následek vznik práv k duševnímu vlastnictví, mohou být obecně šířeny a případná práva k duševnímu vlastnictví s ohledem na výsledky VaVaI náleží plně výzkumné organizaci;
- c) výzkumná organizace obdrží od zúčastněných podniků náhradu rovnající se tržní ceně práv k duševnímu vlastnictví, která plynou z činnosti výzkumné organizace v souvislosti s projektem a která se převedou na zúčastněné podniky. Případný příspěvek zúčastněných podniků na náklady výzkumné organizace se od této náhrady odečte.

Potenciálními uživateli výsledků výzkumu provedeného na základě tohoto Programu budou primárně subjekty podnikatelské sféry v zemědělství, lesním a vodním hospodářství (pěstitelé zemědělských plodin a chovatelé hospodářských zvířat, zpracovatelé a výrobci potravin a dalších produktů, sdružení a svazy, výrobní družstva a společnosti aj.). Výsledky bude také používat státní správa a regionální samospráva. Dosažené výsledky budou uživatelům přenášeny přímo, prostřednictvím informačních systémů, zemědělského poradenského systému a vzdělávacích a studijních programů.

11. Forma, míra a výše podpory

Podpora bude příjemcům poskytována formou dotace na způsobilé náklady právníkem nebo fyzickým osobám, zvýšením rozpočtu u státních příspěvkových organizací a zvýšením výdajů u organizačních složek státu.

Intenzita podpory, stanovená jako procento způsobilých nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka projektu samostatně podle čl. 25, odst. 5 GBER. Základní intenzita podpory nesmí přesáhnout u průmyslového výzkumu 50 % způsobilých nákladů, u experimentálního vývoje 25 % způsobilých nákladů.

Tato základní intenzita podpory může být v souladu s ustanoveními čl. 25, odst. 6 GBER navýšena o příplatky. Maximální výše jednotlivých příplatků bude součástí zadávací dokumentace při vyhlášení veřejných soutěží. Vzhledem k současnému ekonomickému stavu veřejných prostředků však poskytovatel v některých případech snížením příplatků snižuje

maximální míru podpory (tj. základní míru podpory a jednotlivé příplatky k ní) tak, aby zajistil větší míru spolufinancování z neveřejných zdrojů. Současně snižuje maximální míru podpory pro výzkumné organizace u projektů, kde dochází ke spolupráci výzkumné organizace s podnikem. Obdobně poskytovatel snižuje maximální míru podpory u projektů v odvětví zemědělství a rybolovu.

U projektů, kde nedochází ke spolupráci výzkumné organizace s podnikem, může být intenzita podpory u výzkumné organizace až 100 % (podprogram III).

Podpora na VaVaI nebude poskytována podnikům v obtížích ve smyslu čl. 2 odst. 14 ABER, resp. čl. 2 odst. 18 GBER. V projektech nebude povoleno čerpání finančních prostředků na stejné způsobilé výdaje z jiných národních nebo evropských zdrojů.

U jednotlivých podprogramů je maximální intenzita podpory různá.

U podprogramu I v případě využití ustanovení článku 31 ABER a článku 30 GBER, vzhledem ke specifickému postavení uživatelů výsledků zemědělského výzkumu, bude poskytovatel poskytovat podporu až do výše 90 % způsobilých nákladů projektu za předpokladu, že projekt jako celek se bude týkat výrobků uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU a každý uchazeč o podporu při podání návrhu projektu se zaváže splnit všechny čtyři podmínky článku 31 ABER, resp. čl. 30 GBER:

- ✓ jedná se o obecný zájem konkrétního odvětví nebo pododvětví;
- ✓ informace o provedení výzkumu a jeho cílech jsou zveřejněny na internetu před zahájením výzkumu. Je nutno uvést rovněž přibližně datum očekávaných výsledků a místo zveřejnění na internetu a zmínku, že výsledky budou k dispozici zdarma;
- ✓ výsledky výzkumu jsou zpřístupněny na internetu po dobu nejméně 5 let ode dne ukončení podporovaného projektu. Tyto informace na internetu musí být dostupné ode dne ukončení podporovaného projektu nebo ode dne, kdy byly informace o výsledcích projektu poskytnuty členům určité organizace, podle toho, co nastane dříve;
- ✓ podpora je poskytnuta přímo organizaci, jež se zabývá výzkumem a šířením poznatků s tím, že její součástí není přímá podpora na nevýzkumné činnosti ve prospěch podniku, který vyrábí, zpracovává nebo uvádí na trh zemědělské produkty, příp. produkty rybolovu a akvakultury na základě jejich ceny.

V případě, že u podprogramu I nebude použito ustanovení článku 31 ABER a článku 30 GBER, intenzita podpory je stanovena maximálně do výše 75 % celkových způsobilých nákladů projektu a bude vyžadováno spolufinancování ze strany příjemců z neveřejných zdrojů minimálně ve výši 25 % z celkových způsobilých nákladů projektu, s poskytnutím maximální míry podpory jednotlivým příjemcům, uvedené v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2. Maximální poskytovatelem povolená intenzita podpory příjemců pro spolupráci výzkumných organizací (VO) s podniky u podprogramu I.

Podprogram I		Malý podnik*	Střední podnik*	Velký podnik	VO	Celkem za projekt
A) při využití pravidel pro odvětví zemědělství a rybolovu dle čl. 31 ABER a čl. 30 GBER		90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
B) ve všech ostatních případech						
Průmyslový výzkum	při zohlednění příplatků MSP	60 %	50 %	45 %	90 %	75 %
	při doložení účinné spolupráce s VO	70 %	70 %	60 %		
Experimentální vývoj	při zohlednění příplatků MSP	40 %	35 %	25 %	90 %	75 %
	při doložení účinné spolupráce s VO	50 %	50 %	40 %		

*Poznámka: Malý a střední podnik je vymezen podle definice uvedené v Příloze I ABER a GBER

U podprogramu II je stanovena intenzita podpory maximálně do výše 67 % celkových způsobilých nákladů projektu a bude vyžadováno spolufinancování ze strany příjemců z neveřejných zdrojů ve výši minimálně 33 % z celkových způsobilých nákladů projektu, s poskytnutím maximální míry podpory jednotlivým příjemcům, uvedené v tabulce č. 3. Uvedenou míru podpory poskytovatel stanovuje s ohledem na navýšení spolufinancování výzkumu z neveřejných zdrojů a ekonomickou situaci uživatelů výsledků výzkumu ve vodním a lesním hospodářství a v ostatních oblastech zemědělství.

Tabulka č. 3. Maximální poskytovatelem povolená intenzita podpory příjemců pro spolupráci výzkumných organizací (VO) s podniky u podprogramu II

Podprogram II		Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik	VO	Celkem za projekt
Průmyslový výzkum	při zohlednění příplatků MSP	60 %	50 %	45 %	90 %	67 %
	při doložení účinné spolupráce s VO	65 %	65 %	60 %		
Experimentální vývoj	při zohlednění příplatků MSP	40 %	35 %	25 %	90 %	67 %
	při doložení účinné spolupráce s VO	50 %	50 %	40 %		

U podprogramu III je v souladu s Rámcem stanovena intenzita podpory výzkumným organizacím až do výše 100 % celkových způsobilých nákladů projektu.

12. Způsobilé náklady

Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu. Uznané náklady jsou takové způsobilé náklady nebo výdaje ve VaVaI, které poskytovatel schválí a které jsou zdůvodněné.

Způsobilými náklady jsou takové náklady nebo výdaje ve VaVaI, které mohou být příjemcem vynaloženy na činnosti ve VaVaI, nebo v souvislosti s nimi:

- osobní náklady nebo výdaje (na výzkumné pracovníky, technické pracovníky a ostatní podpůrný personál) v rozsahu nezbytném pro účely řešení projektu. Maximální míra osobních nákladů bude konkrétně upřesněna v podmínkách jednotlivých veřejných soutěží. Finanční prostředky pro výplatu mezd nebo odměn doktorandů na vysokých

- školách lze vyplácet pouze formou dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, ne však formou stipendia;
- b) náklady nebo výdaje na pořízení hmotného nebo nehmotného majetku v rozsahu a na období, kdy je využíván pro výzkumný projekt; pokud není hmotný nebo nehmotný majetek využíván pro projekt po celou dobu jeho životnosti, jsou za uznané náklady považovány pouze náklady na odpisy odpovídající délce trvání projektu vypočtené pomocí zavedených účetních postupů. Poskytovatel neposkytuje v průběhu řešení projektu podporu na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, u tohoto majetku může být poskytnuta podpora pouze na odpisy odpovídající délce trvání projektu, vypočtené pomocí zavedených účetních postupů na základě interní směrnice příjemce. Pořízení tohoto majetku musí být hrazeno z neveřejných zdrojů příjemců a dalších účastníků projektu;
 - c) dodatečné režijní a další provozní náklady včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly v přímé souvislosti s řešením projektu;
 - d) náklady na smluvní výzkum, poznatky a patenty zakoupené nebo pořízené v rámci licence z vnějších zdrojů za obvyklých tržních podmínek a rovněž náklady na poradenské a rovnocenné služby využité výlučně pro účely projektu.

Do uznaných nákladů na řešení projektu nelze zahrnout náklady na marketing, prodej a distribuci výrobků, dále úroky z dluhů a další náklady, výdaje a závazky, které nesouvisí s řešením projektu. Z podpory nelze tvořit zisk. Podporu nelze použít na úhradu daně z přidané hodnoty, je-li příjemce jejím plátcem a uplatňuje-li její odpočet nebo jeho poměrnou část.

13. Zaměření Programu

Program bude zaměřen na podporu projektů aplikovaného výzkumu v oblasti zemědělství, rybolovu, potravinářství, vodního a lesního hospodářství, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro posílení bezpečných produkčních a mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství a pro další rozvoj českého zemědělství a lesního hospodářství. Program bude zaměřen na podporu výzkumu, vedoucího k zachování trvale udržitelného zemědělství v ČR, které je FAO definováno jako systém chránící a zachovávající půdu, vodu, genové zdroje, nedegradující životní prostředí, systém, který je ekonomicky udržitelný a sociálně akceptovatelný. Veřejné prostředky investované do VaVaI zajistí konkrétní ekonomické, společenské, další a jiné přínosy z realizace dosažených výsledků a podpoří konkurenceschopnost českého agrobiologického výzkumu.

Zaměření Programu je v plném souladu se strategií „Evropského plánu zemědělského výzkumu“ [KOM (2008) 862], který akcentuje témata, jako je bezpečnost potravin, biologická rozmanitost, biotechnologie, integrace technologií v oblasti životního prostředí, omezení šíření nových chorob zvířat a rostlin a dalších škodlivých činitelů. Za hlavní společenský problém je v této strategii považováno zajištění biotechnického a technologického pokroku udržitelným způsobem, v němž jsou vyvážené proporce mezi zemědělstvím, ovlivňovaným změnami klimatu a požadavky na řešení energetiky z obnovitelných zdrojů. Priorita je dávana globálními otázkami, které se týkají potravin, vodních zdrojů, přírodních zdrojů a alternativních zdrojů energie [KOM (2009) 147. Přízpůsobení ve změně klimatu, (2009/C27/14) – Změna klimatu a zemědělství v Evropě].

Navrhovaný Program umožní národním vědeckovýzkumným institucím pracovat na aktuálních domácích problémech a účinněji i efektivněji se zapojit do mezinárodních programů, zejména Rámcových programů EU.

14. Cíl Programu

Hlavním cílem Programu je:

- zvýšením produkčního potenciálu zemědělských plodin a hospodářských zvířat přispět k potravinové bezpečnosti České republiky, tj. k zajištění dostatečného množství produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu pro zdravou výživu obyvatelstva;
- zaváděním nových metod, technologických postupů a systémů zvýšit konkurenceschopnost českého zemědělství v podmínkách EU a podpořit udržitelný rozvoj zemědělského sektoru, venkova a regionů ČR;
- novými poznatky a jejich realizací přispět k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavádění systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství;
- zvýšit potenciál mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

Hlavní cíl Programu bude naplňován realizací výzkumných aktivit jednotlivých projektů v rámci tří podprogramů. V projektech bude podpořeno komplexní řešení a spolupráce mezi výzkumnými a uživatelskými subjekty a zrychlený transfer výsledků uživatelům a do vzdělávacího procesu. Tím významně zhodnotí prostředky vložené do aplikovaného výzkumu tohoto Programu.

15. Struktura Programu

Program se skládá ze tří podprogramů:

- I) Udržitelné zemědělské systémy
- II) Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí zemědělství
- III) Podpora politiky agrárního sektoru

Každý z podprogramů je uveden specifikací podprogramu a cíli (prioritami). V každém podprogramu jsou definovány očekávané přínosy. Priority jsou stanoveny v souladu se současným stupněm poznání v zemědělských oborech v EU a ve světě a v souladu s potřebami uživatelské sféry českého agrárního sektoru. Podrobné porovnání aktuálních problematik, uvedených v rámci Programu, se současným stavem v ČR a v zahraničí je uvedeno v samostatné příloze č. 1.

Podprogram I – Udržitelné zemědělské systémy

V rámci podprogramu I budou řešeny projekty v oblasti zemědělství a rybolovu a akvakultury. U projektů zaměřených na řešení této problematiky mohou uchazeči požádat při stanovení míry podpory o využití pravidel pro odvětví zemědělství (čl. 31 ABER) a rybolovu (čl. 30 GBER). Podmínkou účasti ve veřejné soutěži je účast nejméně jedné výzkumné organizace a jednoho podniku na řešení projektu.

Předpokládá se, že část projektů bude navazovat na projekty, řešené v rámci programů financovaných ze strukturálních fondů a Rámcových programů EU, které se týkají vývoje nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací).

U každého projektu bude vyžadováno dosažení minimálně dvou aplikovaných výsledků, u nichž budou na jejich využití uzavřeny smlouvy s uživateli a budou vyhodnoceny jejich přínosy, a jednoho publikačního výsledku druhu J_{Imp} , resp. J_{Neimp} , kterým bude prokázána novost a inovativnost řešení projektu, přínos k poznání a originalita jeho poznatků ve srovnání se světem.

Na tento podprogram budou vyhlašovány veřejné soutěže v letech 2011, 2012, 2014 a 2015 se zahájením řešení projektů a poskytování podpory v letech 2012, 2013, 2015 a 2016. Pro jednotlivé roky budou vyhlašovány veřejné soutěže tak, aby ve dvou po sobě následujících kalendářních letech nebyly tyto soutěže vyhlašovány na stejné specifické cíle.

Předpokládá se, že na tento podprogram bude ze státního rozpočtu vynaložena podpora ve výši 1 446 200 tis. Kč, tj. 65 % objemu účelové podpory na celý Program. intenzita podpory ze státního rozpočtu bude na tento podprogram maximálně do výše 90 % celkových způsobilých nákladů na řešení všech projektů podprogramu.

Tabulka č. 4: Předpokládaná výše výdajů ze státního rozpočtu a celkové výdaje na podprogram I (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Výdaje ze státního rozpočtu	96 800	132 600	145 600	275 600	301 600	273 000	221 000	1 446 200
Neveřejné zdroje	10 800	14 800	16 200	30 700	33 600	30 400	24 600	161 100
Výdaje celkem	107 600	147 400	161 800	306 300	335 200	303 400	245 600	1 607 300
Maximální intenzita podpory %	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0

Cíle podprogramu

- 1) Zvýšit a stabilizovat biologický a produkční potenciál zemědělských plodin a hospodářských zvířat s cílem zajištění potravinové bezpečnosti České republiky a kvalitních a bezpečných potravin domácího původu pro zdravou výživu obyvatel.
- 2) Získat nové poznatky pro ekonomicky a ekologicky efektivní zemědělskou produkci, vedoucí k dlouhodobě udržitelným systémům hospodaření na půdě.
- 3) Získat nové genotypy s vyšší produktivitou a kvalitou produkce odolnější k abiotickým a biotickým stresům, variabilitě počasí a změnám klimatu.
- 4) Získat kvalitativně nové primární produkty vyhovující specifickým potřebám výživy, průmyslu a energetiky, zejména využitím biotechnologických metod a metod molekulární biologie (genomiky, proteomiky, lipidomiky, metabolomiky a transgenóze).
- 5) Zlepšit, vypracovat a výzkumně ověřit ekologické a integrované systémy ochrany zemědělských plodin a skladovaných produktů vůči škodlivým organismům, včetně zdokonalení metod jejich diagnostiky, využitelné v ekologickém i integrovaném zemědělství.
- 6) Vypracovat nové diagnostické metody pro včasné odhalení infekčních a neinfekčních agens, vypracovat systémy prevence a profylaxe onemocnění zvířat (včetně včelstev) a zavést nové, účinnější léčebné postupy hospodářských zvířat.
- 7) Navrhnout nové a zlepšit stávající systémy a technologie pěstování zdravých a plnohodnotných hospodářských plodin s vyšší ekonomickou efektivností, pro zajištění kvalitních a bezpečných produktů z domácích zdrojů (potraviny, krmiva a suroviny), při minimalizaci dopadů jejich výroby na životní prostředí.
- 8) Inovovat systémy chovu, produkční postupy a technologie chovu hospodářských zvířat, ryb a včel, zlepšit chovné prostředí zvířat, management a ekonomiku chovů s ohledem na environmentální faktory, zdraví a welfare zvířat pro zajištění kvalitních a bezpečných produktů.

- 9) Inovovat technologické postupy, složení potravin a metody kontroly kvality, s důrazem na zdravou výživu obyvatel, zvýšit podíl nových primárních produktů v potravinách se zlepšenými nutričními a dietetickými vlastnostmi.
- 10) Vypracovat ekonomicky efektivní a environmentálně šetrné technologie a systémy pěstování rostlin jako zdroje obnovitelných materiálů s využitím v energetice a v průmyslu, a pro víceúčelové zpracování a využití biomasy.
- 11) Rozšířit portfolio využití zemědělských komodit pro nepotravinářské účely a snižování ekologické zátěže ze zemědělské a potravinářské produkce.

Očekávané přínosy

- 1) Zvýšení efektivity a udržitelnosti agrárního sektoru a uplatnění jeho produktů v domácím, evropském a globálním prostředí.
- 2) Zajištění práhu potravinové bezpečnosti ČR v rámci stanovených limitů.
- 3) Zvýšení výměry zemědělské půdy s dlouhodobě udržitelnými systémy hospodaření.
- 4) Zvýšení kvality zemědělských produktů, potravin a surovin a zajištění nových požadavků na bezpečnost a specifickou kvalitu produkce.
- 5) Zavedení nových metod kontroly fyzikální, chemické a biologické kontaminace rostlinných surovin, rozvoj a aplikace metod ke zlepšení bezpečnosti a jakosti produkce (rezidua, mykotoxiny a další).
- 6) Uplatnění nových metod diagnostiky a prevence chorob zvířat pro zvýšení ekonomických parametrů chovu zvířat, zabránění šíření nálezů a zvýšení bezpečnosti potravin.
- 7) Rozvoj a aplikace nových metod eko-funkcionální intenzifikace pro větší efektivitu komplexních trvale udržitelných agroekosystémů.
- 8) Rozvoj a aplikace moderních biotechnologií, molekulárně genetických a buněčných metod v zemědělství a potravinářství.
- 9) Získání nových zdrojů diverzity, šlechtitelských polotovarů a odrůd s požadovanými hospodářskými znaky.
- 10) Zvýšení ekonomické stability zemědělských podniků.

Podprogram II – Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí zemědělství

V rámci podprogramu II budou řešeny projekty v oblasti lesního a vodního hospodářství a ochrany půdy. Podmínkou účasti ve veřejné soutěži je účast nejméně jedné výzkumné organizace a jednoho podniku na řešení projektu.

U každého projektu bude vyžadováno dosažení minimálně dvou aplikovaných výsledků, u nichž budou k jejich využití uzavřeny smlouvy s uživateli a budou vyhodnoceny jejich přínosy, a jednoho publikačního výsledku druhu J_{Imp} , resp. J_{Neimp} , kterým bude prokázána novost a inovativnost řešení projektu, přínos k poznání a originalita jeho poznatků ve srovnání se světem.

Na tento podprogram budou vyhlašovány veřejné soutěže v letech 2011, 2012, 2014 a 2015 se zahájením řešení projektů a poskytování podpory v letech 2012, 2013, 2015 a 2016. Pro jednotlivé roky budou vyhlašovány veřejné soutěže tak, aby ve dvou po sobě následujících kalendářních rocích nebyly tyto soutěže vyhlašovány na stejné specifické cíle.

Předpokládá se, že na tento podprogram bude ze státního rozpočtu vynaložena podpora ve výši 445 000 tis. Kč, tj. 20 % objemu účelové podpory na celý Program. Intenzita podpory na tento podprogram ze státního rozpočtu bude maximálně do výše 67 % celkových způsobilých nákladů na řešení všech projektů podprogramu.

Tabulka č. 5: Předpokládaná výše výdajů ze státního rozpočtu a celkové výdaje na podprogram II (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Výdaje ze státního rozpočtu	29 800	40 800	44 800	84 800	92 800	84 000	68 000	445 000
Neveřejné zdroje	14 700	20 100	22 100	41 800	45 700	41 400	33 500	219 300
Výdaje celkem	44 500	60 900	66 900	126 600	138 500	125 400	101 500	664 300
Maximální % intenzity podpory	67,0	67,0	67,0	67,0	67,0	67,0	67,0	67,0

Cíle podprogramu

- 1) Vytvořit systémy optimalizace hospodaření s vodními a půdními zdroji v dlouhodobém horizontu včetně jejich bilancování v systému půda-rostlina-atmosféra, omezit dopady klimatických změn na zemědělské ekosystémy.
- 2) Vytvořit nástroje na podporu systémů ochrany vod před jejich znečišťováním zemědělskou výrobou spolu s kvantifikací vlivu rozdílných systémů hospodaření na půdě, kategorizací plošných zdrojů znečištění vod v povodí a jejich vlivu na eutrofizaci.
- 3) Stanovit možnosti zvýšení retence a akumulace povrchových a podzemních vod v povodí na základě analýzy generování rychlé složky odtoku povrchových a podzemních vod.
- 4) Vypracovat nové postupy a systémy opatření v lesním hospodářství, diferencovaně podle intenzity hospodaření, na podporu biodiverzity druhové skladby a odolnosti vůči extrémním vlivům počasí a klimatickým změnám a pro podporu retenčních schopností lesních ekosystémů.
- 5) Zajistit harmonický rozvoj mimoprodukčních funkcí lesnictví při minimalizaci zátěže životního prostředí, s podporou ochrany půdy a vody.

Očekávané přínosy

- 1) Omezení negativních dopadů zemědělství na životní prostředí a zvýšení a uchování agrobiodiverzity pro další generace.
- 2) Zvýšení stability výnosů a kvality zemědělských produktů.
- 3) Účinnější hospodaření s vodou v krajině.
- 4) Zlepšení hospodaření v lesním hospodářství a posílení produkčních i mimoprodukčních funkcí lesa.

Podprogram III – Podpora politiky agrárního sektoru

V rámci podprogramu III budou řešeny projekty, jejichž výsledky budou sloužit k výzkumné podpoře legislativních opatření orgánů státní správy a samosprávy v oblasti zemědělství, potravinářství, lesního a vodního hospodářství, včetně podpory realizace Společné zemědělské politiky po roce 2013 a Lesnické strategie EU a tvorby nové Společné zemědělské politiky po roce 2020.

U každého projektu bude vyžadováno dosažení alespoň jednoho aplikovaného výsledku a jednoho publikačního výsledku druhu J_{Imp} , resp. J_{Neimp} .

Na tento podprogram budou vyhlašovány veřejné soutěže v letech 2011, 2012, 2014 a 2015 se zahájením řešení projektů a poskytování podpory v letech 2012, 2013, 2015 a 2016.

Předpokládá se, že na tento podprogram bude ze státního rozpočtu vynaložena podpora ve výši 333 700 tis. Kč, tj. 15 % objemu účelové podpory na celý Program. Intenzita podpory na tento podprogram ze státního rozpočtu bude do výše 100 % celkových způsobilých

nákladů na řešení všech projektů podprogramu, neboť účastníky podprogramu budou pouze výzkumné organizace, definované Rámcem.

Tabulka č. 6: Předpokládaná výše výdajů ze státního rozpočtu a celkové výdaje na podprogram III (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Výdaje ze státního rozpočtu	22 300	30 600	33 600	63 600	69 600	63 000	51 000	333 700
Neveřejné zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje celkem	22 300	30 600	33 600	63 600	69 600	63 000	51 000	333 700
Maximální % intenzity podpory	100	100	100	100	100	100	100	100

Cíle podprogramu:

Cíle u tohoto podprogramu jsou definovány jako oblasti potřeb útvarů státní správy a samosprávy, jednotlivých odborných útvarů MZe, včetně organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací za účelem zajištění poznatků aplikovaného výzkumu, které budou uplatněny při vytváření nástrojů a postupů pro řízení a propojení zemědělské, potravinářské, lesnické a vodohospodářské politiky ČR a pro harmonizaci Společné zemědělské politiky po roce 2013 a Lesnické strategie EU.

Cíle podprogramu jsou:

- 1) Podpořit zachování a udržitelné využívání biologických, půdních a vodních zdrojů v rámci zemědělských, lesních a vodních ekosystémů.
- 2) Zvýšit biologický potenciál půd a omezit rizika jejich degradace a erozního ohrožení, včetně návrhu systémů opatření pro zachování a rozvoj agrobiodiverzity.
- 3) Zlepšit metody ochrany a využívání zemědělského a lesního půdního fondu, stanovit objektivní postupy organizace zemědělského půdního fondu nástroji pozemkových úprav při zohlednění potřeb ochrany vody a povodí.
- 4) Snížit rizika chovu cenných plemen živočišných druhů.
- 5) Vytvořit metody k odhalování falšování potravin.
- 6) Stanovit a optimalizovat alternativní opatření na podporu produkce veřejného zboží v českém zemědělství z pohledu očekávaného vývoje Společné zemědělské politiky po roce 2013 a 2020.

Očekávané přínosy

- 1) Vytvoření objektivních podkladů pro rozhodovací procesy státní správy a samosprávy na úrovni právních předpisů a norem, závazných předpisů nelegislativní povahy a pro tvorbu strategických a koncepčních dokumentů oborů.
- 2) Objektivizace kritérií a zjednodušení správních postupů definovaných ekonomických nástrojů podpory v rámci Společné zemědělské politiky a jejího budoucího vývoje.
- 3) Zlepšení ochrany životního prostředí, biologické rozmanitosti a zmírnění dopadů možných změn klimatu jako hodnot a statků netržního veřejného významu v zemědělské krajině.
- 4) Zvýšení bezpečnosti potravin a záruky jejich původu, uplatnění jakostních a zdravotních norem, s vytvořením souboru příslušných nástrojů.
- 5) Zachování cenných domácích plemen hospodářských zvířat pro další generace.

16. Motivační účinek

Při posuzování každého projektu se bude postupovat v souladu s článkem 6 ABER a článkem 6 GBER. Příjemci nesmí zahájit práce na projektu nebo činnosti před podáním žádosti o podporu. Státní podpora musí mít motivační účinek, to znamená, že velké podniky jako příjemci podpory navíc doloží, že mění své chování tak, že zvýší činnost v oblasti VaVaI pokud jde o míru, rozsah, vynaloženou částku nebo rychlost. Státní podpora u příjemců musí vést k tomu, že se uskuteční projekty nebo činnosti, které by jinak nebyly provedeny vůbec nebo by byly provedeny v omezeném rozsahu. Motivační účinek se zjistí porovnáním míry zamýšlené činnosti s podporou a bez podpory.

V Programu budou podle očekávaných cílů a jejich přínosů podporovány projekty VaVaI, které by jinak nebyly provedeny vůbec nebo jen v omezené míře. U velkých podniků bude pro vyhodnocení motivačního účinku Programu každoročně prováděna srovnávací analýza, kterou bude hodnocen vliv účinku státní podpory na:

- zvýšení činnosti v oblasti VaVaI z hlediska zvýšení počtu osob přidělených na činnosti v oblasti VaVaI;
- rozšíření rozsahu očekávaných přínosů projektu;
- dobu řešení projektu (při státní podpoře je doba činnosti kratší než bez ní);
- celkové zvýšení finančních částek vynaložených na VaVaI u jednotlivých příjemců.

17. Požadované druhy výsledků

U všech projektů bude nutné při předložení návrhu projektu uvést předpokládané dosažení výsledků aplikovaného výzkumu v průběhu řešení projektu nebo následně po ukončení řešení projektu. K využití výsledků musí být uzavřena smlouva s uživateli a vyhodnoceny jejich ekonomické, další nebo jiné přínosy. U dosahovaných výsledků bude důraz kladen na právně chráněné výsledky, zejména patenty, užité vzory, ověřené technologie, odrůdy a léčebné postupy. Velký význam pro zemědělský, lesnický a vodohospodářský sektor bude mít výsledek certifikovaná metodika.

Z důvodu šíření dosažených poznatků do povědomí výzkumné a uživatelské sféry bude u každého projektu vyžadován minimálně jeden publikační výsledek druhu J – článek v odborném periodiku (časopise) J_{Imp} nebo J_{Neimp} .

Jednotlivé druhy výsledků budou vykazovány a hodnoceny v souladu s platnou Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (dále jen „Metodika hodnocení VaV“) schválenou vládou ČR.

18. Obecná kritéria hodnocení návrhů projektů a výsledků projektů

Návrhy projektů jsou komplexně hodnoceny v souladu s platnými právními předpisy, odborným poradním orgánem pro hodnocení návrhů projektů jmenovaným poskytovatelem, s využitím nejméně dvou posudků nezávislých oponentů podle míry souladu s vyhlášenými kritérii, která budou uplatněna při hodnocení návrhů projektů a podle míry naplnění vyhlášených priorit pro podporu projektů VaVaI.

V předložených návrzích projektů bude hodnoceno splnění podmínek veřejné soutěže, relevance řešené problematiky cílům Programu, srozumitelnost a preciznost vyjádření cílů projektu, koherence přístupu (konceptního rámce/metodického rámce), význam očekávaných výsledků pro naplňování cílů Programu, očekávaný přínos výsledků pro uživatelskou sféru (s identifikací cílových uživatelů a formy, případě rozsahu užítka výsledků), finanční náročnost a předpokládaná doba řešení projektu.

Dále budou hodnoceny dílčí cíle projektu a způsob jejich realizace, metodika projektu, složení řešitelského týmu a jím dosažené výsledky, specifikace nákladů na řešení projektu. Současně bude od uchazečů vyžadována znalost analogických problémů v zahraničí, porovnání navrhovaného řešení se současným stavem v České republice a v zahraničí.

Bonusem v systému hodnocení, navýšením bodového hodnocení nejvýše o 5 % maximálního možného bodového zisku pro každý z níže uvedených ukazatelů, bude oceněno zapojení projektu s řešenou problematikou do mezinárodních projektů v rámci společného plánování v zemědělském výzkumu Evropského výzkumného prostoru a vyšší podíl spolufinancování z neveřejných zdrojů.

V průběhu řešení budou projekty hodnoceny každoročně na základě příjemcem předložené Periodické zprávy o řešení projektu. Po ukončení řešení bude projekt hodnocen na základě předložené Závěrečné zprávy o řešení projektu a dosažených výsledků. Za účelem objektivního vyhodnocení dosažených výsledků musí být v rámci projektu předložen alespoň jeden samostatný aplikovaný výsledek s výhradní dedikací na projekt.

Součástí Závěrečné zprávy o řešení projektu a dosažených výsledcích bude Plán na uplatnění výsledků, ve kterém příjemce uvede výsledky a předpokládané přínosy z jejich realizace, které budou dosaženy do pěti let po ukončení řešení projektu. Jejich dosažení bude poskytovatelem průběžně hodnoceno podle jednotné resortní metodiky stanovení a hodnocení přínosů.

Podrobnější informace o podmínkách pro předložení návrhů projektů, způsobu a kritériích jejich hodnocení, hodnocení řešených projektů a dosažených výsledků, včetně přínosů realizovaných výsledků, budou součástí vyhlášené veřejné soutěže Programu a prováděcích metodik (zadávací dokumentace).

19. Hodnocení Programu. Kritéria pro vyhodnocení Programu, očekávané výsledky a přínosy Programu

Hodnocení Programu bude provedeno na základě souboru indikátorů určených pro monitorování průběhu plnění Programu a hodnocení jeho celkové úspěšnosti. Indikátory jsou řazeny do čtyř kategorií podle své povahy – indikátory realizace Programu, indikátory splnění cílů Programu, indikátory výsledků Programu a indikátory naplnění přínosů realizace výsledků.

V návaznosti na vyhlášené cíle Programu, požadovanou komplexnost projektů a dosud řešené projekty VaVaI v působnosti MZe se očekává průměrná výše celkových uznaných nákladů na jeden projekt cca 15 mil. Kč, tj. v rámci Programu se očekává řešení nejméně 160 projektů.

Dosažení hlavního cíle Programu a jednotlivých cílů podprogramů bude vyhodnocováno v souladu s Metodikou hodnocení VaV platnou v době hodnocení Programu a podle definic předávání výsledků do Informačního systému VaVaI.

Hodnocení plnění cílů Programu bude provedeno po ukončení řešení Programu:

- a) podle naplnění specifických cílů jednotlivých podprogramů projekty,
- b) podle množství, kvality a struktury dosažených výsledků všech řešených projektů,
- c) podle ekonomických, dalších a jiných přínosů realizace výsledků všech řešených projektů.

Vedle dosažených výsledků bude velký důraz kladen na stanovování a naplňování ekonomických, dalších a jiných přínosů, dosažených realizací výsledků projektů. Očekává se, že vedle ekonomických přínosů ve výši nejméně jeden a půl násobku vynaložené podpory ze státního rozpočtu na realizaci Programu přinesou výsledky Programu řadu dalších

významných konkrétních přínosů v oblasti zdraví a bezpečné výživy obyvatel, životního prostředí, zdraví a welfare zvířat i rozvoje venkova.

Program bude hodnocen ve dvou etapách. V první etapě, po ukončení řešení všech projektů (tj. v r. 2019), bude odborným poradním orgánem poskytovatele a poskytovatelem Program vyhodnocen z hlediska jeho realizace, splnění cílů, výsledků a naplnění očekávaných přínosů.

Tabulka č. 7: Kritéria pro hodnocení Programu (1. etapa)

Poř.č.	Indikátor	PP I	PP II	PP III	Program celkem
I. Indikátory realizace Programu					
1	Minimální počet schválených projektů	100	40	20	160
2	Minimální procento úspěšně ukončených projektů z celkem podpořených projektů	85	85	85	85
II. Indikátory splnění cílů Programu					
3	Minimální podíl dosažených cílů z původně stanovených cílů Programu (%)	85	85	85	85
III. Indikátory výsledků Programu					
4	Minimální počet aplikovaných výsledků	170	80	20	270
5	Minimální počet výsledků J_{Imp} a J_{Neimp}	90	36	18	144
6	Minimální počet výsledků – celkem	260	116	38	414
IV. Indikátory naplnění přínosů Programu					
7	Minimální podíl naplněných přínosů Programu (%)	85	85	85	85

Celý Program bude vyhodnocen jako úspěšný, pokud všechna kritéria uvedená v tabulce č. 7 budou zcela naplněna.

Ve druhé etapě, tj. do 5 let po ukončení realizace Programu, bude poskytovatelem Program vyhodnocen na základě dosažených výsledků a prokazatelně dosažených skutečných ekonomických, dalších a jiných přínosů.

Tabulka č. 8: Kritéria pro hodnocení Programu (2. etapa)

Poř.č.	Indikátor	PP I	PP II	PP III	Počet celkem
I. Indikátory výsledků Programu					
1	Minimální počet aplikovaných výsledků	200	80	20	300
2	Minimální počet výsledků J_{Imp} a J_{Neimp}	100	40	20	160
3	Minimální počet výsledků – celkem	300	120	40	460
II. Indikátory splnění přínosů Programu					
4	Minimální procento projektů, u kterých byly dosaženy předpokládané přínosy	85	85	85	85
5	Procento skutečně dosažených ekonomických přínosů z podpory ze státního rozpočtu na realizaci Programu	150	150	150	150

Celý Program bude vyhodnocen jako úspěšný, pokud i ve 2. etapě všechna kritéria uvedená v tabulce č. 8 budou zcela naplněna.

Vyhodnocení Programu bude zasláno Radě pro výzkum, vývoj a inovace. Zároveň bude zveřejněno na webových stránkách poskytovatele (www.eagri.cz), kde budou průběžně zveřejňovány všechny informace ohledně vyhlášení a realizace Programu a dosažených výsledků.

